

Sprawozdanie z IV Konferencji Integralnej „Świadome i nieświadome w edukacji”

INP UMK, 29-30 września 2025 r.

W dniach 29-30 września 2025 roku, w Instytucie Nauk Pedagogicznych UMK w Toruniu, odbyła się IV Konferencja Integralna "Świadome i nieświadome w edukacji", inspirowana koncepcjami Carla Gustava Junga oraz dyskusjami prowadzonymi w toruńskim środowisku pedagogów ogólnych. Organizatorami konferencji byli pracownicy Instytutu Nauk Pedagogicznych UMK: prof. dr hab. Piotr Błajet, prof. dr hab. Beata Przyborowska, dr Iwona Murawska, dr Izabela Symonowicz-Jabłońska oraz studentka Monika Gosławska. Komitet naukowy konferencji tworzyli: prof. dr hab. Piotr Błajet, prof. dr hab. Beata Przyborowska, prof. dr hab. Roman Schulz, prof. dr hab. Krzysztof Rubacha, prof. UMK, prof. dr hab. Agnieszka Gromkowska-Melosik, prof. dr hab. Roman Leppert, prof. dr hab. Helena Ostrowicka, dr hab. Hanna Solarczyk, prof. UMK, dr hab. Ditta Baczała oraz dr Iwona Murawska. Patronat honorowy nad konferencją objął Komitet Nauk Pedagogicznych PAN oraz Akademickie Towarzystwo Andragogiczne.

Uczestnicy z zaangażowaniem i pasją szukali odpowiedzi na interdyscyplinarne pytania o świadome i nieświadome w edukacji. W konferencji wzięło udział 50 osób, w tym przedstawiciele szesnastu ośrodków akademickich: Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu, Uniwersytetu Adama Mickiewicza w Poznaniu, Uniwersytetu Warszawskiego, Lwowskiego Narodowego Uniwersytetu Medycznego, Uniwersytetu Gdańskiego, Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, Uniwersytetu Wrocławskiego, Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy, Uniwersytetu Łódzkiego, Uniwersytetu Jagiellońskiego, Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach, Akademii Wychowania Fizycznego im. Polskich Olimpijczyków we Wrocławiu, Wyższej Szkoły Zawodowej im. Angelusa Silesiusa w Wałbrzychu, Akademii Białskiej im. Jana Pawła II oraz Akademii Górniczo-Hutniczej im. Stanisława Staszica w Krakowie. Celem konferencji była również integracja środowisk badaczy ze środowiskiem praktyków, którzy reprezentowali różne instytucje, w tym centra edukacyjne, przedszkola oraz biblioteki.

Konferencję otworzyli organizatorzy – prof. dr hab. Beata Przyborowska oraz prof. dr hab. Piotr Błajet. Następnie głos zabrał dziekan WFiNS Krzysztof Pietrowicz wraz z dyrektorką instytutu, Violetta Kosińska. Prelegenci podczas obrad plenarnych zaakcentowali następujące

obszary: prof. dr hab. Roman Schulz (*Świadome – nieświadome w wychowaniu – spojrzenie wykładowcy pedagogiki ogólnej*), prof. dr hab. Agnieszka Gromkowska-Melosik (*Wiedza milcząca. O socjalizacji, etosie akademickim i signature pedagogy w narracjach promotorów i doktorantów*), prof. dr hab. Piotr Błajet (*Edukacja pełna – Igrzyska Olimpijskie jako przestrzeń integracji świadomości i nieświadomości*), dr hab., prof. UW r Rafał Włodarczyk (*Ukryty wymiar, ukryty program i ideologie edukacyjne a filozofia Ericha Fromma*), prof. dr hab. Andrzej Rokita (*Edukacja w ruchu – świadome działania nauczycieli na etapie przedszkolnym i wczesnoszkolnym (na przykładzie mini-EDUballi i EDUballi)*) oraz prof. Pavlo Sodomora (*Education and Morality in Plato's Alcibiades-1*). Konferencję podsumowała prof. dr hab. Beata Przyborowska.

Obrady konferencyjne, prowadzone w czterech zespołach problemowych, zorientowane były wokół następujących obszarów tematycznych:

- Rola nieświadomości indywidualnej i zbiorowej w edukacji;
- Świadome i nieświadome w edukacji szkolnej;
- Intuicja oraz jej znaczenie dla procesów poznawczych i twórczych;
- Cień i projekcja w relacji nauczyciel – uczeń;
- Znaczenie symboli i narracji w przekazywaniu wiedzy.

Wymienione obszary ostatecznie złożyły się na cztery sekcje tematyczne: *Świadome i nieświadome procesy poznawcze oraz emocjonalne w kontekście edukacji*, *Język, symbole, archetypy i komunikacja w edukacji*, *Sztuka i narracje jako przestrzeń edukacji*, a także *Świadome i nieświadome w praktykach i przestrzeniach edukacji*. Moderatorami sesji byli kolejno: prof. dr hab. Agnieszka Gromkowska-Melosik, dr hab. Hanna Solarczyk, prof. UMK, dr hab., prof. UW r Rafał Włodarczyk, prof. dr hab. Krzysztof Rubacha, prof. dr hab. Beata Przyborowska oraz prof. dr hab. Piotr Błajet.

Konferencji towarzyszyła atmosfera otwartości i rzeczowej debaty, a uczestnicy, poza wysłuchaniem kilkudziesięciu wystąpień (w dwóch sesjach plenarnych i 4 sekcjach), mieli okazję do licznych dyskusji i udziału w bankiecie w sercu toruńskiej starówki.